

Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

Mustasaaren kunta esittää esitysluonnoksesta seuraavaa:

I KOMMENTIT VALTIOVARAINMINISTERIÖN ERITYISESTI ESIIN NOSTAMIIN PYKÄLIIN

Kunnan toiminnan käsite (6 §)

Ei kommentoitavaa.

Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevat ehdotukset (7–9 §)

Luonnoksen pykälää 8 ja 9 ei ole sovitettu yhteen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen kanssa, mikä nykyisen ehdotuksen mukaan merkitsee, että kuntien tuottamisvastuu voi muuttua jopa joka neljäs vuosi (sosiaali- ja terveydenhuoltoalueilla joka neljäs vuosi tehtävällä päätöksellä siitä, mitä palveluja alueella järjestetään). Tuotettavien palvelujen laajuuteen nähden kuntien olisi voitava suunnitella toimintaansa ja palvelutuotantoaan paljon pidemmäksi ajaksi.

Mustasaaren kunta ehdottaa, että valtioneuvosto sovittaa sosiaali- ja terveydenhuoltolain ja kuntalain yhteen pykälätasolla ennen lakiehdotuksen antamista eduskunnalle, sillä sosiaali- ja terveydenhuollon muodostama kustannuskokonaisuus on jopa 70 prosenttia kunnan kaikista kustannuksista. Lisäksi tulee tarkentaa, miten viranomaisvastuu esimerkiksi sosiaalipalveluissa toteutetaan edellä mainitun palvelujen järjestämispäätöksen kautta.

Kuntatalousohjelma (12 §)

Pykälään tulee kirjata nimenomainen kielto määrätä kunnille uusia tehtäviä, jos niitä ei kokonaisuudessaan rahoiteta joko valtionosuuksilla, arvioidulla verotuottojen kasvulla tai pienentämällä muun toiminnan menoja. Lisääntynyt yhteensovittaminen, jolle nykyinenkin peruspalveluohjelma perustuu, ei ole tuonut mukanaan riittävää kokonaisnäkemystä eikä kokonaisvastuuta julkisesta taloudesta. Tästä syystä asiasta pitää tehdä tiukempi kirjaus lakiin.

Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttaminen (15 §)

Ei kommentoitavaa.

Valtuuston kokoa koskeva sääntely (16 §)

Mustasaaren kunta ei näe mitään syytä poiketa nykyisestä valtuutettujen lukumäärästä eikä se kannata tältä osin ehdotusta.

Kuntien mahdollisuus päättää suuremmasta valtuutettujen lukumäärästä on tervetullut. Kunnan asukasluku voi ehdotuksen mukaan yli nelinkertaistua tai kasvaa yli 200 000 asukkaalla, eikä se silti vaikuta vähimmäismäärään. Valtuustot pienenevät luonnoksen mukaan kaikissa kokoluokissa, mikä ei vastaa vaatimusta kansanvallasta kunnallisessa toiminnassa.

Erityisesti tulee korostaa välitöntä vastuuta. Vaihtoehtoiset vaikuttamiskanavat, esimerkiksi neuvostot ja alueelliset toimielimet, toimivat todellisuudessa vaihtelevalla menestyksellä eikä niitä voida pitää täysiarvoisena vaihtoehtona, jos valtuuston kokoa pienennetään.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevat ehdotukset (5 luku)

Mustasaaren kunnan mielestä vammaisneuvoston tulee olla vanhusneuvoston ja nuorisovaltuuston kaltainen pakollinen toimielin.

Vaikka aloiteoikeutta on tähän mennessä käytetty yllättävän vähän koko maassa, voidaan määräystä siitä, että jo kaksi prosenttia asukkaista voi vaatia asian kunnallista käsittelyä, käyttää väärin ja se voi ylikorostaa asioita, joilla ei oikeastaan ole laajaa kannatusta. Mustasaaren kunta ehdottaa vielä harkittavaksi, onko tällainen automatisointi täysin perusteltua.

Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoiset organisointitavat (31, 34 ja 38 §)

Ei kommentoitavaa.

Alueellisia toimielimiä koskevat ehdotukset (37 §)

Mustasaaren kunnan mielestä pykälään on kirjattava, että toimielimen jäsenten on asuttava asianomaisella kunnan osa-alueella.

Kuntastrategia (39 §)

Ei kommentoitavaa.

Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävät (40 ja 41 §)

Ei kommentoitavaa.

Johtajasopimus (43 §)

Johtajasopimus säätelee yksityiskohtia kahden osapuolen välillä, eikä siitä pitäisi säätää laissa. Asiat ja haasteet muuttuvat ajan myötä, ja kunnanjohtajan ja päättävien toimielinten välisen suhteen tulee siksi perustua luottamukseen.

Mikäli johtajasopimus tulee lakisääteiseksi, on sopimuksen operatiivinen luonne huomioon ottaen perusteltua, että käsiteltäväksi tulevan sopimuksen hyväksyy tai hylkää kunnanhallitus tai kunnanhallituksen alainen toimielin.

Omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevat ehdotukset (6 §, 47–49 §)

Ei kommentoitavaa.

Kuntien yhteistoimintaa koskevat ehdotukset (8 luku)

Lakiluonnosta ei ole sovitettu yhteen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen kanssa. Lakiluonnoksen 52 §:n mukaan jokaisella kunnalla on lakisääteisessä yhteistoiminnassa yhtymävaltuustossa vähintään yksi kunnan valitsema jäsen. Lakiluonnosta ei ole kirjoitettu sellaista tilannetta silmällä pitäen, että yhteistyöhön osallistuu yli 60 kuntaa. Nämä suuret yhteistyöalueet päättävät jopa 70 prosentista kunnan menoja. Yksittäisen kunnan painoarvo näissä toimielimissä jää häviävän pieneksi, eikä nykytilanteessa ole mahdollista nähdä, miten kunnallinen vaikuttaminen pystytään säilyttämään. Mustasaaren kunta esittää, että valtioneuvosto sovittaa yhteen sosiaali- ja terveydenhuoltolain ja kuntalain pykälätasolla ennen lakiehdotuksen antamista eduskunnalle.

Kunnan ei ole tarkoituksenmukaista valita edustajaa erikseen ennen jokaista yhtymäkokousta. Menettelyllä, jossa sama edustaja valitaan esimerkiksi hallituksen koko toimikaudeksi, on varmistettu kunnan etujen valvonnan jatkuvuus kuntayhtymän toiminnassa.

Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetut muutokset, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevat ehdotukset (74 § 1 ja 4 momentti)

Muutoksilla on seurauksia. Keskeisin muutos on, että henkilö ei voi samaan aikaan olla kunnanhallituksessa ja kuntakonserniin kuuluvan yhtiön hallituksessa. Esityksen mukaan kunnan työntekijää ei myöskään voi valita kunnanhallituksen puheenjohtajistoon. Vaikka tällaiset kaksoisroolit voidaan kyseenalaistaa teoreettisella tasolla, siitä ei Mustasaaren kunnan mielestä ole merkittävää haittaa, ja siksi kunta katsoo, että nykyiset esteellisyyssäännöt ovat tässä suhteessa riittävät.

Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevat ehdotukset (81 ja 82 §)

Ehdotus on linjassa poliittisen ohjauksen pitkäaikaisen kehityssuunnan kanssa. Toimivuus riippuu kunnan koosta, ja paras tasapaino saavutetaan siten, että samanaikaisesti on olemassa oppositio, joka luo tarvetta muuttaa puolue toimintaa nykyisestä.

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen (85 §)

Muutos on perusteltu.

Kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevat ehdotukset (19 § 2 momentti ja 83 § 3 momentti)

Ei kommentoitavaa.

Otto-oikeuden rajaaminen kunnanhallitukselle (93 §)

Muutos ei ole perusteltu. Otto-oikeudella on kahtalainen tehtävä. Sen avulla valvotaan viranhaltijapäätösten tarkoituksenmukaisuutta, mikä jäisi pois jos esitetty muutos toteutuu. Lautakuntien oikeus ottaa käsiteltäväksi muille siirrettyjä päätöksiä on mahdollistanut asioiden laajemman delegoimisen viranhaltijoille. Esitetty muutos voi johtaa päinvastaiseen tulokseen ja monimutkaisempiin päätöksentekoprosesseihin.

Toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevat ehdotukset (99–101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaiseminen tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)

Joustavammat säännöt siitä, missä osallistujien on fyysisesti oltava, ovat tervetulleet. Uusi sähköinen päätöksentekomenettely on mielenkiintoinen lisä, joka voi tehostaa kokouksia.

Alijäämän kattamisvelvollisuus määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottaminen kuntayhtymiin (111 §)

Tiukennettu kunnan talouden tasapainottamisvaatimus on järkevä muutos. Nykyiset säädökset ovat mahdollistaneet tasapainottamistoimien venyttämisen loputtomiin. Siirtymäajan määrääminen antaa kunnille realistiset mahdollisuudet ryhtyä toimiin talouden tasapainottamiseksi.

On myös järkevää, että tasapainottamisvaatimus laajennetaan koskemaan kuntayhtymiä.

Konsernitilinpäätös (115 §)

Uusi määräys pykälän viimeisestä momentista on poistettava. Konsernitilinpäätös on tehtävä kirjanpitolain mukaisesti, ja kuntayhtymä on otettava mukaan, kun kirjanpitolain vaatimus määräysvallasta täyttyy! Kuntakonserni määrittellään aivan oikein 6 §:ssä.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyt (119 ja 120 §)

Periaatteet katsotaan järkeviksi. Ellei kunta täytä 111 §:n tasapainottamisvaatimusta, käytettävissä on oltava pakkokeinoja. On myös hyvä, että arviointimenettely 120 §:n mukaan ulottuu kuntayhtymiin.

Momentti 3, jossa tarkastellaan kuntakonsernin tunnuslukuja, on kuitenkin ongelmallinen, jos noudatetaan ehdotettua käytäntöä, että kuntayhtymät on aina laskettava mukaan konsernitilinpäätökseen.

Periaate arvioida kunnan taloutta konsernitilinpäätöksen perusteella on järkevä, MUTTA silloin konsernitilinpäätös on laadittava kirjanpitolain mukaan. Kuntayhtymiä, joilla ei ole pääomistajaa, jolla olisi määräysvalta, on käsiteltävä kirjanpitolain mukaan osakkuusyrityksinä. Tämä on perusteltua, koska kuntalain 111 §:n tasapainottamisvaatimuksen tulee koskea myös kuntayhtymiä ja arviointimenettely 120 §:n mukaan koskee kuntayhtymiä.

Tätä on perusteltu niin, että kuntayhtymä voi vaikuttaa (jopa merkittävästi) velkataakkaan kunnan konsernitilinpäätöksessä, vaikka kunnalla ei ole ollut todellista mahdollisuutta vaikuttaa kuntayhtymän päätökseen ottaa lainaa. Kun 120 § tulee voimaan ja 118 § takaa edelleen, että kunta vastaa kuntayhtymien rahoituksesta, tulee kuntayhtymän huono talous eri toimenpiteiden kautta ennen pitkää näkymään kunnan tuloksessa.

Kun perustetaan uusia, hyvin suuria kuntayhtymiä, joissa millään kunnalla ei ole määräysvaltaa, on kirjanpitolakia syytä alkaa noudattaa tiukasti konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tarkastuslautakuntaa koskevat ehdotukset (122 §)

Ei kommentoitavaa.

Tilintarkastus (123 §)

Ei kommentoitavaa.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeus (125 §)

Ei kommentoitavaa.

Kunnan toimintaa markkinoilla koskevat ehdotukset kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittaminen, kunnan kiinteistön luovutus ja julkisen palvelun velvoite (15 luku)

Ei kommentoitavaa.

Lakiluonnoksen rakenne ja siirtymäsäännökset

Ei kommentoitavaa.

II MUUT KOMMENTIT

Erityinen tarve kokonaisarviointiin kielellisten oikeuksien turvaamiseksi kunnan toiminnassa

Mustasaaren kunta on sitä mieltä, että uuteen kuntalakiin tulee sisältyä kokonaisarviointi ja toimenpiteitä kielellisten oikeuksien turvaamiseksi kunnissa ja kuntayhtymissä, jotka huolehtivat keskeisistä kansalaisen perustavanlaatuisista hyvinvointipalveluista ja tuottavat niitä.

Koska nykyinen kielilainsäädäntö muotoiltiin aikana, jolloin kuntia oli 430 ja kieliolosuhteet melko vakaat, asettavat rakennemuutokset kovia paineita kielilainsäädännön nykyaikaistamiseen kielellisten oikeuksien turvaamiseksi. Koska kuntalaissa on katsottava kymmeniä vuosia eteenpäin, on myös kohtuullista, että siinä otetaan huomioon rakennemuutokset ja toiminta-alueiden laajentuminen, jonka seurauksena kielellisen vähemmistön osuus kuntalaisista pienenee merkittävästi. Kielellisten oikeuksien turvaamiseksi myös pitkällä aikavälillä Mustasaaren kunta katsoo, että kuntalain 32 §:ään, joka koskee toimielinten kokoonpanoa, otetaan mukaan selkeä ja velvoittava määräys vähemmistötoimielimistä.

Moni pykälä kaipaa selkiyttämistä:

Viestintä (29 §)

Määräyksiin tulee lisätä, että viestinnässä on huomioitava molemmat kansalliskielet.

Kunnan toimielimet (30 §)

Lakiluonnokseen kuuluu nykyisten säädösten tapaan kohta, että kaksikielisen kunnan opetushallinto asetetaan niin, että kummallakin kieliryhmällä on omat toimielimet tai että tehtävistä huolehtii yhteinen toimielin, jolla on omat jaostot kummallekin kieliryhmälle. Tämä on perusteltua.

Toimielinten kokoonpano (32 §)

Kun otetaan huomioon kunta-, sosiaali- ja terveydenhuoltorakenteiden kehitys, joka johtaa yhä suurempiin aluejakoihin ja kielellisen vähemmistön osuuden pienenemiseen, sekä kielellisten oikeuksien turvaaminen, Mustasaaren kunta on sitä mieltä, että kielellisiä vähemmistöjä koskevaa määräystä on painotettava enemmän. Kunta katsoo, että ehdotuksen kohta 3) on säilytettävä ja että sen on oltava vapaaehtoinen kaikille kunnille.

Kunta esittää lakiluonnokseen myös uutta lisäystä:

"Kaksikielisessä kunnassa, jossa on vähintään 50 000 asukasta ja jossa kielivähemmistön osuus jää alle 15 prosenttiin väestöstä, kunnan on asetettava erityinen toimielin, joka huolehtii vähemmistössä olevaan kieliryhmään liittyvistä hallintotehtävistä ja palveluista, tai asetettava yhteinen toimielin, jossa on erikseen jaostot kumpaakin kieliryhmää varten. Toimielimen tai jaostojen jäsenet on valittava asianomaiseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä."

Perusteluna on, että kunnissa, joissa väestöpohja on suuri, mutta kielellinen vähemmistö pienenee ja jää suhteellisen pieneksi, on suuri tarve koota hallinto ja palvelut erikseen tälle kieliryhmälle toimielimeen, jotta kielelliset oikeudet voidaan turvata käytännössä.

Kuntastrategia (39 §)

Mustasaaren kunta on sitä mieltä, että pykälään pitää lisätä viittaus siihen, että kuntastrategian on turvattava kielelliset oikeudet.

Hallintosääntö (91 §)

Kuntalain 50 §:n 2 momentissa olevat nykyiset määräykset, jotka sisältävät vaatimuksen kielellisestä palvelusta kaksikielisessä kunnassa, tulee säilyttää.

Mustasaaren kunnanhallituksen puolesta

Rurik Ahlberg

Kunnanjohtaja

Linda Jakobsson-Pada

Hallintojohtaja

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition om kommunallagen

Korsholms kommun anför följande:

I KOMMENTARER TILL DE PARAGRAFER FINANSMINISTERIET SÄRSKILT LYFTER FRAM

Begreppet kommunens verksamhet (6 §)

Inget att anmärka

Förslagen som gäller kommunens uppgifter, kommunens organiseringsansvar samt produktion av tjänster (7-9 §)

Propositionens 8§ och 9§ är inte samordnade med social- och hälsovårdsreformen, som enligt nuvarande förslag innebär att kommunernas produktionsansvar kan förändras så ofta som vart fjärde år (i enlighet med det beslut som social- och hälsovårdsområdena vart fjärde år skall fatta om ordnandet av tjänster inom området). Med tanke på omfattningen av tjänster som skall produceras bör kommunerna kunna planera sin verksamhet och produktion av tjänster för en betydligt längre tidsperiod.

Korsholms kommun föreslår att statsrådet innan denna lag kan avges till riksdagen samordnar lagen om social- och hälsovård samt kommunallagen på paragrafnivå eftersom den kostnadshelhet som social- och hälsovården omfattar utgör upp till 70 procent av samtliga kostnader. Dessutom bör preciseras hur myndighetsansvaret inom t.ex. socialvården skall förverkligas via ovannämnda beslutet om ordnande av tjänster.

Programmet för kommunernas ekonomi (12 §)

I paragrafen bör inskrivas ett uttryckligt förbud att påföra kommunerna nya uppgifter utan att de till sin helhet är finansierade via antingen statsandelar, beräknade ökning i skatteintäkter eller minskade utgifter inom annan verksamhet. Ökad koordinering, som också nuvarande basserviceprogram bygger på, har inte medfört en tillräcklig helhetssyn på och ett helhetsansvar för den offentliga ekonomin. Av denna orsak är en strängare skrivning motiverad på lagnivå.

Ändringen av tidpunkten för kommunalval och inledningen av fullmäktiges mandatperiod (15 §)

Inget att anmärka

Regleringen av fullmäktiges storlek (16 §)

Korsholms kommun ser ingen anledning till att frångå nuvarande antal ledamöter i fullmäktige och stöder till denna del inte förslaget.

Möjligheten för kommunerna att bestämma om ett högre antal fullmäktigeledamöter är välkommen. I en kommun kan invånarantalet enligt förslaget mer än fyrfaldigas eller öka med fler än 200.000 invånare utan att minimiantalet ändras alls. Fullmäktigeförsamlingarna minskar enligt förslaget i alla storlekskategorier, vilket inte motsvarar kravet på folklig insyn och styrning av den kommunala verksamheten.

Det direkta ansvaret bör speciellt betonas. Alternativa kanaler för deltagande, t.ex. råd, delområdesorgan, fungerar i verkligheten varierande bra och de kan inte ses som ett fullvärdigt komplement ifall man minskar på fullmäktiges storlek.

Förslagen som gäller deltagnings- och påverkningsmöjligheterna samt påverkningsorganen, såsom ungdomsfullmäktige (5 kap)

Korsholms kommun anser att handikapprådet bör vara obligatoriskt i likhet med äldrerådet och ungdomsfullmäktige.

Även om initiativrätten hittills utnyttjats endast i en förvånansvärt liten omfattning i landet så kan bestämmelsen om att bara två procent av invånarna kan kräva en kommunal behandling av ett ärende missbrukas samt överbetona frågor som egentligen inte har något brett stöd bakom sig. Korsholms kommun föreslår att man ännu överväger om denna automatik är helt motiverad.

Alternativa sätt att organisera kommunens organ och ledning (31, 34 ja 38 §)

Inget att anmärka.

Förslagen som gäller delområdesorgan (37 §)

Korsholms kommun anser att man i paragrafen skriver in att organets ledamöter bör vara bosatta i delområdet ifråga.

Kommunstrategin (39 §)

Inget att anmärka.

Kommunstyrelsens och kommunstyrelseordförandens uppgifter (40 ja 41 §)

Inget att anmärka.

Direktörsavtalet (43 §)

Ett direktörsavtal reglerar detaljfrågor mellan två parter, vilket man inte bör lagstifta om. Frågorna och utmaningarna ändras över tiden och förhållandet mellan kommundirektören och de beslutande organen bör därför bygga på förtroende.

Ifall kommundirektörsavtal blir lagstadgade är det med beaktande av avtalets operativa karaktär motiverat att kommunstyrelsen eller ett organ som underlyder kommunstyrelsen är det organ som antingen godkänner eller förkastar det avtal som förs till behandling.

Förslagen som gäller ägarstyrningen och ledandet av kommunkoncernen (6 §, 47-49 §)

Inget att anmärka.

Förslag som gäller kommunernas samarbete (8 kap)

Lagförslaget är inte samordnat med social- och hälsovårdsreformen. Enligt 52§ skall alla kommuner ha minst en medlem i ett samkommunfullmäktige då det gäller lagstadgat samarbete. Den föreslagna lagstiftningen är inte skriven för ett samarbete omfattande över 60 kommuner. Dessa stora samarbetsområden skall besluta om upp till 70 procent av de utgifter kommunerna har. Den enskilda kommunens tyngd i dessa organ blir minimalt och i dagsläget är det inte möjligt att se hur ett kommunalt inflytande skulle bibehållas. Korsholms kommun föreslår att statsrådet innan denna lag kan avges till riksdagen samordnar lagen om social- och hälsovård samt kommunallagen på paragrafnivå.

Det är inte ändamålsenligt att kommunen utser sin representant skilt inför varje samkommunstämma. Förfarandet att utse samma representant för t.ex. hela styrelsens mandatperiod har sört för kontinuitet i kommunens bevakning av samkommunens verksamhet.

De föreslagna ändringarna till förtroendevaldas valbarhet, speciellt för kommunstyrelsens del styrelsemedlemmarna samt presidiet vid dotterbolag (74 § 1 och 4 mom.)

Förändringen har konsekvenser. Den viktigaste förändringen att man inte samtidigt ska kunna vara ledamot i kommunstyrelsen och i styrelsen för ett bolag som hör till kommunkoncernen. Dessutom kan inte en kommunanställd väljas till kommunstyrelsens presidium enligt förslaget. Även om man på ett teoretiskt plan kan ifrågasätta en sådana dubbelroller anser Korsholms kommun att detta inte är en betydande olägenhet utan anser att nuvarande jävsregler är tillräckliga i detta avseende.

Förslagen som gäller heltids- och deltidssysselsatta förtroendevaldas ställning och förtroendevaldas rätt till ledighet från arbetet (81 ja 82 §)

Förslaget är i linje med en lång trend i den politiska styrningen. Funktionaliteten är beroende av kommunens storlek och bästa balansen uppnås om det samtidigt finns ett oppositionsråd, vilket skapar behov av att förändra partiverksamheten från nuvarande.

Redogörelse för bindningar (85 §)

Ändringen är motiverad.

Förslag som gäller transparensen hos kommunal partifinansiering (19 § 2 mom. och 83 § 3 mom.)

Inget att anmärka.

Begränsningen av upptagningsrätten så att det endast är möjligt att ta upp ärenden för behandling i kommunstyrelsen (93 §)

Ändringen är inte motiverad. Upptagningsrätten har en dubbel funktion. Med den övervakar man också ändamålsenligheten i tjänsteinnehavarnas beslut, vilket skulle falla bort med den föreslagna förändringen. Nämndernas rätt att ta upp till behandling delegerade beslut har möjliggjort en större delegering av ärenden till tjänstemän. Den föreslagna ändringen kan leda till motsatt resultat och mera komplicerade beslutsprocedurer.

Förslag om organs elektroniska beslutsfattandesätt (99 - 101 §) samt utgivandet av kommunens anmälningar, information om kommunens verksamhet samt protokoll på nätet (109 och 110 §, 141 §)

De mera flexibla reglerna för var deltagarna kan befinna sig är välkomna. Det nya elektroniska beslutsförfarandet är ett intressant tillägg som kan effektivisera mötena.

Skyldigheten att täcka underskottet inom utsatt tid och utvidgningen av skyldigheten till att gälla samkommuner (111 §)

Det skärpta stadgandet om balansering av kommunen ekonomi är sunt. Dagens stadgande har gett en möjlighet att dra ut på balanseringsåtgärder i oändlighet. Med tanke på de övergångstider som stadgas ges kommunerna realistiska möjligheter att vidta åtgärder för att balansera ekonomin.

Det är även sunt att balanseringskravet skall omfatta samkommuner.

§ 115 Koncernbokslut

Den nya bestämmelsen i paragrafens sista moment ska tas bort. Koncernbokslutet skall göras i enlighet med bokföringslagen, en samkommun skall tas med då bokföringslagens krav om bestämmande inflytande uppfylls! Kommunkoncernen definieras helt korrekt i § 6.

Utvärderingsförfarande för kommuner och samkommuner i en särskilt svår ekonomisk ställning (119 ja 120 §)

Principerna upplevs som vettiga, om man inte uppfyllt balanseringskravet i § 111 så skall det finnas tvångsmedel att använda. Även bra att utvärderingsförfarandet omfattar samkommuner enligt § 120.

Moment 3 där man ser på nyckeltal för kommunkoncernen är dock problematisk om man följer den praxis som föreslås att samkommuner alltid skall räknas med i koncernbokslutet.

Principen att utvärdera kommunens ekonomi via koncernbokslutet är vettig MEN då skall koncernbokslutet uppgöras enligt bokföringslagen. Samkommuner som inte har någon huvudägare med bestämmande inflytande skall behandlas enligt bokföringslagen som ett intresseföretag. Detta kan motiveras då kommunallagens balanseringskrav i § 111 även skall omfatta samkommuner och utvärderingsförfarandet enligt § 120 omfattar samkommuner.

Motiveringen till detta är att skuldbördan i kommunens koncernbokslut kan påverkas (t.o.m. väsentligt) av en samkommun utan att kommunen haft någon reell möjlighet att påverka

samkommunens beslut om att lyfta lån. Då § 120 införs och § 118 fortsättningsvis garanterar att kommunerna ansvarar för samkommunernas finansiering kommer en samkommuns dåliga ekonomi via olika åtgärder att med tiden synas i kommunens resultat.

Då nya mycket stora samkommuner kommer att grundas där ingen kommun har bestämmande inflytande är det skäl att strikt börja följa bokföringslagen då koncernbokslut uppgörs.

Förslagen som gäller revisionsnämnden (122 §)

Inget att anmärka.

Revisionen (123 §)

Inget att anmärka.

Revisionsnämndens och revisorernas rätt att få information (125 §)

Inget att anmärka.

Förslagen som gäller kommunens verksamhet på marknaderna, såsom begränsningen av lån, garantier och säkerheter som kommunen beviljat, överlåtelse av fastigheter som kommunen äger samt förpliktelsen om offentlig service (15 kap)

Inget att anmärka.

Lagpropositionens struktur och övergångsbestämmelserna

Inget att anmärka.

II ÖVRIGA KOMMENTARER:

Särskilt behov av en helhetsbedömning för tryggheten av de språkliga rättigheterna inom kommunal verksamhet

Korsholms kommun anser att det i den nya kommunallagen ska ingå en helhetsbedömning och åtgärder för tryggheten av de språkliga rättigheterna inom kommunerna och samkommunerna, vilka tillhandahåller och producerar den mest väsentliga delen av medborgarnas grundläggande välfärdsservice.

Eftersom den nuvarande språklagstiftningen utformades under en tid med 430 kommuner och rätt statiska språkförhållanden medför strukturreformerna ett stort tryck på en modernisering av lagstiftningen för att trygga de språkliga rättigheterna. Eftersom kommunallagen ska ha ett framtidsperspektiv på flera årtionden är det också rimligt att beakta strukturreformerna och att verksamhetsområdena förstoras, med följden att den språkliga minoriteten till sin andel av kommuninvånarna blir betydligt mindre. För att trygga de språkliga rättigheterna även på sikt anser Korsholms kommun därför att det i kommunallagen gällande organens sammansättning i 32 § införs ett tydligt och förpliktigande stadgande om minoritetsorgan.

Förtydliganden behövs i flera paragrafer:

29 § Kommunikation

Till stadgandet bör tilläggas att kommunikationen ska beakta båda nationalspråken.

30 § Kommunens organ

I lagförslaget ingår enligt nu rådande regelverk ett moment om att en tvåspråkig kommuns undervisningsförvaltning tillsätts, genom ett organ för vardera språkgruppen eller ett gemensamt organ med särskilda sektioner för vardera språkgruppen. Detta är befogat.

32 § Organens sammansättning

Korsholms kommun anser med hänvisning till utvecklingen av kommun-, social- och hälsovårdsstrukturerna, som leder till allt större områdesindelningar och lägre andel för språkgruppen som är i minoritet, och tryggheten av de språkliga rättigheterna, att stadgandet som gäller språkliga minoriteter behöver förstärkas. Vi anser att förslagets punkt 3) ska kvarstå och vara frivilligt för samtliga kommuner.

Dessutom bör ett tillägg göras:

"I en tvåspråkig kommun med minst 50 000 invånare och där språkminoriteten underskrider 15 procent av befolkningen ska kommunen tillsätta ett särskilt organ som handhar kommunens förvaltning och service för språkgruppen som är i minoritet eller gemensamma organ med särskilda sektioner för vardera språkgruppen. Ledamöterna i organen eller sektionerna skall väljas bland personer som hör till respektive språkgrupp".

Motiveringen är att i kommuner med stora befolkningsunderlag, men där den språkliga minoriteten minskar och blir relativt liten, finns det stora behov av att samla förvaltning och service för språkgruppen i ett särskilt organ för att man ska trygga de språkliga rättigheterna i praktiken.

39 § Kommunstrategi

Vi anser att det i paragrafen ska införas en hänvisning till att kommunstrategin ska trygga de språkliga rättigheterna.

91 § Förvaltningsstadga

Nuvarande stadgandet i kommunallagens 50 § 2 mom. angående krav på bestämmelser om att språklig service i en tvåspråkig kommun bör kvarstå.

För kommunstyrelsen i Korsholm

Rurik Ahlberg
Kommundirektör

Linda Jakobsson-Pada
Förvaltningsdirektör